

O ctižádostech předsedů

Nedávno jsem se dověděl, že Evropská kardiologická společnost končí s průzkumem Euro Heart Survey, který organizovala od roku 1999. Protože jsem byl svého času zvolen národním koordinátorem tohoto průzkumu a během svého předsednictví v České kardiologické společnosti (ČKS) mu věnoval nemalé úsilí, uvědomil jsem si, že bylo mou ctižádostí, aby účast naší společnosti byla pravidelná, početná a spolehlivá.

Zeptal jsem se nejprve sám sebe a poté i ostatních dosavadních předsedů ČKS, jaké měli ctižádosti během svého funkčního období.

Z jejich odpovědí jsem si uvědomil, že otázka po ctižádostech předsedů je od začátku mylná, protože všichni předsedové museli řešit především problémy své doby a pak teprve mohli myslet na své libůstky, jako jsou ctižádosti. Ponechal jsem však původní pracovní název, protože pod tímto jménem jsem se několik měsíců touto Stránkou k zamyšlení zabýval.

Nejtěžší úlohu měl bezesporu první předseda nové svobodné České kardiologické společnosti, prof. Vladimír Staněk.

Měl před sebou řadu neodkladných úkolů. V nové demokratické společnosti vytvořit novou kardiologickou společnost, která by byla samostatným právním subjektem. Podařilo se: Česká kardiologická společnost byla zaregistrována na Ministerstvu vnitra dne 29. 1. 1991. Nikdy jsme tohoto kroku nelitovali.

Druhým základním problémem byl časopis. Nový výbor ČKS měl v roce 1990 k dispozici dva časopisy, na jejichž základech mohl stavět. Prvním z nich byl časopis Cor et Vasa, který založil v roce 1959 prof. František Herles. Stal se z něho mezinárodní kardiologický časopis socialistických zemí, vydávaný v anglické a ruské verzi a financovaný Československým ministerstvem zdravotnictví. Časopis však po rozpadu RVHP ztratil na významu. Druhým základem byl zpravodaj Kardio, který od roku 1975 do roku 1990 v IKEM připravovali prof. Z. Feifer a Mgr. J. Hořejší a poté byl převzat Českou kardiologickou společností. Vladimíru Staňkovi s Jaroslavem Hořejším se podařilo s nejbližšími přáteli a s výborem skloubit oba časopisy a najít vydavatele pro nový časopis Cor et Vasa. Při ČKS byla také založena nadace „Zdravé srdce“.

Úsilí nového výboru bylo velmi úspěšné. Členská základna ČKS se zvýšila za dobu jeho předsednictví ze 702 členů v roce 1991 na 1 250 členů v roce 1995.

A ctižádosti prvního předsedy Vladimíra Staňka? Formuloval je sám před více než 15 lety: „ctít dobré a slavné tradice a dávat si velké cíle“.

Když přemýšlím o svých ctižádostech, uvědomuji si svou stigmatizaci totalitním režimem v době svého mládí. Ze všech útrap jsem nejvíce pociťoval nedostatek svobody a v souvislosti s tím neprodyšně uzavřené hranice. Přístupné nám byly pouze země tzv. východního bloku. Vídeň byla nekonečně vzdálená, vzdálenější než Vladivostok. Tímto omezením determinován jsem se snažil pro mladé kardiology najít každou možnou cestu do zahraničí. Proto moje ambice směřovaly tímto směrem: Euro Heart Survey a Alpe-Adria Cardiology Meeting.

Společnost Alpe-Adria Cardiology Meeting vznikla v roce 1993; tvořily ji kardiologické společnosti Chorvatska, Itálie, Maďarska, Rakouska, Slovenska a Slovinska. Určena byla především mladým kardiologům a jejich prezentaci na mezinárodním fóru. O rok později bylo i nám nabídnuto členství. Tehdejší výbor České kardiologické společnosti neprojevil zájem o tuto spolupráci (nemáme Alpy ani Jaderské moře, co bychom tam dělali) a nabídku zdvořile odmítl. Významnou roli ve změně názoru ČKS sehrál profesor Gyulla Papp, významný maďarský kardiolog, který mě opakovaně přesvědčoval, že členství v této společnosti je pro mladé kardiology velmi výhodné. Zdůrazňoval především jejich možnost přednášet v zahraničí a v prostředí vrstevníků získat první zkušenosti. Evropský kardiologický kongres byl začínajícím mladým kardiologům prakticky nedostupný a na symposiích Alpe-Adria Cardiology Meeting bylo možné si vyzkoušet první mezinárodní vystoupení v angličtině, připravit se na diskusi i navázat první kontakty. V roce 1998 jsme do této společnosti vstoupili a již v následujícím roce jsme uspořádali české symposium v Brně.

Euro Heart Survey končí a budoucnost Alpe-Adria Cardiology Meetings je nejistá. Snažím se sám sebe přesvědčit, že obě aktivity splnily svůj účel a jejich existence přestala být nutností. Evropská unie a Schengenský prostor mi snad dávají za pravdu.

Druhou mou ctižádostí bylo rozloučení s naším zahraničním vydavatelem časopisu Cor et Vasa, který se ukázal jako ne zcela poctivý. Naše poznání začalo s publikací českých guidelines, která jsme připravili v roce 1998. Když jsme shromáždili první rukopisy, vyhlásili jsme konkurs na nejlepšího nakladatele. Přihlásilo se také jedno brněnské nakladatelství, které slíbilo vydat guidelines v patřičné době a požadované kvalitě. Majitel nakladatelství se mě na závěr rozhovoru zeptal, zda by nám stačila částka půl milionu korun, kterou by nám zaplatil. Prosím?, zeptal jsem se nedůvěřivě, protože to byla přesně částka, kterou v té době platila Česká kardiologická společnost našemu zahraničnímu vydavateli. Ten měl navíc zisk z firemních reklam. Všichni předsedové zahraničních kardiologických společností mě ujišťovali, že vydávání odborného časopisu je hned po výročním sjezdu nejziskovější akcí. Byl jsem hluboce zklamán, že zahraniční podnikatel, využívaje našich neznalostí, nabídl tak nevýhodnou smlouvu. Bylo to vlastně největší zklamání, které jsem po listopadu zažil, že lidé, žijící západně od našich hranic (míněno politicky komunistickou terminologií, nikoli geograficky) nemusejí být mravně čistí. Kdyby ten člověk byl z České republiky, zasmál bych se a řekl si, že u nás to už tak chodí. Ale zahraniční podnikatel? Leda že by byl členem Komunistické strany Holandska. Vyprávěl jsem tuto naši zkušenost panu prof. Josefu Markovi z III. interní kliniky VFN v Praze a dodal jsem: jak jsme byli naivní.

Jak jsme naivní, odpověděl mi on...

V této ctižádosti jsem nebyl úspěšný. K ukončení spolupráce se zahraničním nakladatelem došlo až v letošním roce, vlastně toto číslo je prvním bez jeho pomoci. V tomto smyslu se vlastně i tato moje ctižádost naplnila.

Pokračování příště.

